

Hierbij geven wij, namens streekomroep 1Achterhoek, onze reactie op de internetconsultatie m.b.t. Wet versterking lokale publieke omroepen.

Lokale omroepen moeten professionaliseren om de spil in de lokale samenleving te kunnen blijven en/of worden en daarvoor is schaalvergroting noodzakelijk. Het faciliteren van distributiekkanalen en het runnen van een journalistieke organisatie kosten nu eenmaal geld.

De voorgestelde schaalvergroting in de vorm van het vormen van streekomroepen is wat ons betreft een zegen voor de sector, echter zit er een omslagpunt in succes bij de schaalgrootte van de omroep. Vanaf een bepaald punt is een streekomroep te groot en verliest het contact met de luisteraars/kijkers/bezoekers. Door 20 jaren ervaring in de Achterhoek weten we dat dit omslagpunt bij 3 à 4 gemeenten ligt. Daarnaast zal vanaf dit punt de broodnodige commerciële inkomsten eerder dalen dan stijgen, want het is voor een middenstander niet interessant om in een te groot gebied te adverteren. Daarnaast zullen de tarieven te hoog zijn, want je mag maar een maximaal aantal adverteerders hebben en die kun je niet verdelen over meerdere kanalen. Bij bijv. radio en tv is het in de wet vastgelegd dat je maximaal 12 minuten per uur aan commerciële boodschappen mag uitzenden. Dit zal dus bij een te grote omroep als een beperking werken.

De Achterhoek is een streek die, naast dat hij 9 gemeenten beslaat, ook een enorme oppervlakte bestrijkt. Mensen die in Didam wonen voelen zich niet betrokken als het gaat over iets dat in Groenlo gebeurt. Dat horen ze wel via Omroep Gelderland. Het is niet voor niks dat de voorgestelde gebieden in de rest van Nederland veel kleiner zijn. De voorgestelde regio Achterhoek is qua oppervlakte net zo groot als bijvoorbeeld de provincie Drenthe. In de provincie Drenthe komen er 3 streekomroepen. In het voorgestelde gebied Achterhoek vallen negen gemeentes onder één aanwijzing. Ondanks dat iedere inwoner in dat gebied zich 'Achterhoeker' voelt zijn er qua natuurlijke habitat, twee gebieden aan te wijzen. Een Oost- en West-Achterhoek. In simpele taal; een Doetinchems georiënteerd gebied en een Winterswijk georiënteerd gebied.

De publieke financiering van de streekomroepen is niet voldoende om een volwaardig personeelsbestand te kunnen inhuren om te kunnen voldoen aan het LTMA, dus zal dit bestand moeten worden aangevuld met vrijwilligers. Die zijn van levensbelang en dit is ook meteen de kracht van een streekomroep. Om een groep van 100 vrijwilligers te kunnen aansturen heb je minimaal 5 vaste krachten nodig. Vrijwilligers die lokaal het nieuws brengen kan je alleen binden als ze meerwaarde zien van hun werkzaamheden in hun eigen leefomgeving. Met een veel grotere streekomroep ben je de grip op je vrijwilligers snel kwijt met als nadeel dat de vrijwilligers snel afhaken. Als je in de toekomst geen vrijwilligers kan binden, dan wordt het nog duurder om een streekomroep te runnen. Er zijn op dit moment al veel vrijwilligers werkzaam bij onze lokale omroep. Die vrijwilligers doen het werk voor hun hobby/plezier en het kunnen werken met elkaar op een locatie dicht bij huis is daarbij heel belangrijk. Het is belangrijk in het kader van leefbaarheid en sociale contacten en daarom is het van belang dat het bereikbaar is. Met een veel grotere streekomroep op afstand zien de vrijwilligers dit voordeel niet. Voorbeelden te over in het land.

Door de beperkte financiering van het rijk zal er door de omroepen nog steeds om extra gemeentelijke financiële middelen worden gevraagd. De gemeenten hebben zelf te maken met bezuinigingen en zullen alleen willen nadenken over een extra bijdrage als ze hiervoor wat terugkrijgen, bijvoorbeeld in de vorm van journalistieke bijdragen uit de gemeenten die ze vertegenwoordigen. Deze bijdrage verdelen over een te groot gebied zal tot versnippering van informatie leiden met als nadeel dat zowel de lokale als regionale bezoeker niet meer bereikt wordt. Een gemeente mag zich niet bemoeien met de inhoud, maar het is wel helder dat een omroep voor 3 gemeenten veel meer aandacht aan deze gemeenten kan besteden dan een omroep voor 9 gemeenten. Het totale budget voor het rijk zal hetzelfde blijven, want de verdeelsleutel kan nagenoeg hetzelfde blijven en een kleinere omroep kan veel meer financiële publieke en commerciële inkomsten binnenhalen.

De omroepen en gemeenten in de Achterhoek delen hun zorgen over 1 omroep voor de Achterhoek en zijn bang dat door de combinatie van beperkte financiering en de grootte van het gebied de lokale publieke mediafunctie in gevaar komt. Dit gaat ten koste van de binding met de lokale gemeenschap, de financiële draagkracht van omroepen en de inzet van vrijwilligers die lokaal het nieuws brengen. Ik verwijs hiervoor naar de gezamenlijke reactie van alle 9 gemeenten in de Achterhoek.

Er is behoefte aan een opdeling in een Oost- en West-Achterhoekse streekomroep variant. Het huidige voorstel is onwerkbaar en niet gedragen door gemeenten en omroepen in de Achterhoek. Bij een opdeling worden de omroepen gezien als 2 fysieke omroepen. Je kan hierdoor veel gerichtere programma's maken en bijv. op DAB+ met 2 kanalen uitzenden. Ook hebben de pakketaanbieders zoals Ziggo en KPN dan de verplichting om zowel het Oost- als West- kanaal op te nemen in hun aanbod. Beide pakketaanbieders hebben aangegeven dat ze alleen het minimale doen wat in de wet staat. Dus bij 1 streekomroep zullen ze maar 1 kanaal doorgeven. Ik verwijs hiervoor ook naar de reactie van vereniging NLconnect. In de conceptwet staat dat het mogelijk is voor omroepen om meerdere vergunningen aan te vragen. Dus in theorie zou een Achterhoekse omroep zowel de vergunning voor West- als voor Oost-Achterhoek kunnen aanvragen met alle voordelen van dien.

Conclusie:

Het maximale aantal uit te geven vergunningen van 80 moet los worden gelaten. Als dit maximale aantal niet lijkt te werken, dan moet dit aangepast kunnen worden zonder dat de wet aangepast moet worden. De kleinere omroepen kunnen zich dan blijven richten op de lokale gemeenschap en de natuurlijke regio-indeling zal beter aansluiten bij de lokale informatiebehoefte. De NLPO kan dan veel makkelijker een nieuwe indeling laten verwerken door het door haar ingestelde changeboard. Notabene de VNG geeft zelfs aan dat ze het niet uitmaken of er nu 80 of 85 vergunningen worden uitgegeven. Ze stimuleren dit zelfs als dit vanuit de gemeenten zelf komt en dus vanuit onderop wordt vormgegeven. Ook de 9 gemeenten in de Achterhoek hebben in deze consultatie aangegeven dat het verstandig is om de regio op te splitsen.

Namens de streekomroep 1Achterhoek,

H. ter Beest

Stichting Regionaal Mediacentrum Oost Nederland

B. Muller

Stichting Lokale Omroep Aalten Dinxperlo